

25
SPECIMEN 1781, 17
IURISPRUDENTIAE
ANTEJUSTINIANEAE

SISTENS 14
AELII MARCIANI
JURISCONSULTI
LIBRUM SINGULAREM
AD HYPOTHECARIAM
FORMULAM.

2. 193.
QUOD
D. T. O. M. FAVENTE
INCLYTO SENATU JURIDICO ANNUENTE
PRAESIDE

PRAENOBILICLARISSIMO ATQUE CONSULTISSIMO DOMINO
FRANC. CHRISTOPHORO WIESEN,
REVERENDISS. ET CELSISS. S. R. I. PRINCIPIS EPISCOPI BAMBERG. ET WIRCEB.
FRANCIAE ORIENT. DUCIS CET. CET. CONSILIARIO AULICO, INSTITUTIONUM
IMPERIALIUM ET JURIS FEUDALIS NEC NON CR. MINALIS
PROFESSORE PUBLICO ET ORDINARIO

DISSERTATIONIS LOCO
EDIDIT

TRIBUS RIGOROSIS EXAMINIBUS TENTATUS ET APPROBATUS
GEORGIUS PHILIPPUS SIXTUS,
WIRCEBURGENSIS AA. LL. ET PHILOSOPHIAE DOCTOR,
COMPILATOR ET RESPONDENS
CUM SUMMI IN UTROQUE JURE HONORES EI
CONFERRENTUR

WIRCEBURGI IN AUDITORIO JURIDICO
AD DIEM XX. JULII ANNI MDCCLXXXI.
Horis ante & post meridiem consuetis.

Typis Francisci Ernesti Nitribitt, Universitatis Typographi.

*Sacrum Themidos palatium a limine vix ingres-
sus in Collegiis Praenobilis, Clarissimi, Consul-
tissimique viri Josephi Mariae Schneidt Consilarii
Aulici, Pandectarum & Juris Franconici Professo-
ris publici & ordinarii, percepi, e re literaria Ju-
risprudentiae Civilis Romanae esse quam maxime,
si, qui mutilati & truncati in Pandectis a Tribu-
niano referuntur, Jurisconsulti, in statum, quem
habuerunt ante istam dissectionem, integrum resti-*

A

tuan-

uantur ; sententiam, quam quisque fovit, sic vide-
ri denudatam, legesque, quae loco subim inconcin-
no adparent, modo longe faciliori solvi posse. Meae
id usque haesit memoriae, tempusque illuxit, ubi
usui mihi extiit. Manum operi admovi, hoc-
que, quod paucis hisce pagellis continetur, specimen
compilavi, in quo praefatus Consultissimus Dominus
methodum id adornandi benignus mihi submini-
stravit.

AELII

AELII MARCIANI^{a)}
JURISCONSULTI ROMANI
LIBER SINGULARIS^{b)}
AD HYPOTHECARIAM
FORMULAM.^{c)}

NOTAE AD TITULUM.

a) De Jurisconsulto isto ita scribit HEINECCIUS in historia Juris Civilis Lib. I. Cap. IV. §. 344 & 345.

§. 344. AELIUS MARCIANUS ALEXANDRI SEVERI tempora attingit. * JAC. GOTHOFRED. de Cenotaph. p. 330. quippe qui ANTONIUM CARACALLAM Divum vocat, L. 11. §. 3. 4. D. de muner. et honor. et ab ALEXANDRO Imp. rescripto videtur honoratus, L. 4. Cod. de stat. defunct. Fuit et ipse Adeffor five PAPINIANI five ULPIANI L. 1. D. Ne de stat. defunct. et quod ad Jurisprudentiae studia attinet, inter JCtos erescundos refertur a V. C. EVERH. OTTONE, in PAPINIANO Capit. XIII. §. 9. p. 298.

* Diverfus itaque est ab eo AELIO MARCIANO non Aurelio, uti est apud Pariatorem Legum Mosaic. et Rom. Tit. III. §. 3. qui sub D. PIO Baeticae Proconsul fuit, et ad quem huius Principis rescriptum extat. §. 2. Inst. et L. 2. ff. de his, qui sui, vel alien. Jur. sunt. Cum ergo & Jurisconsultus noster AELIUS vocetur, §. 1. Inst. ad L. Aquil. probabile est, hunc illius filium fuisse. Ad eundem JCtum nostrum pertinere videtur Rescriptum ALEXANDRI SEVERI L. 6. Cod. de Procurat. imo & GORDIANI fortassis L. 4. Cod. de fide Instrument.

Scripsit de Adpellationibus libros II. Institutionum libros XVI. in quibus, observante JAC. GOTHOFREDO de Cenotaph. p. 330. Tomo III. thesaur. Jur. Civ. id potissimum, quod ipsis in rerum argumentis obtinuit, diligentius proposuit. Regularum libros V. Publicorum libros II. Digestorum libros VII. porro libros singulares de Delatoribus: ad hypothecariam formulam: ad SC. Turpillianum, denique notas ad PAPINIANI libros de adulteriis, quos cum non interpretationis, sed reprehensionis causa scripsisse post. FRANC. RAGUELLUM ad L. 1. Cod. de vet. Jur. enucl. observat V. C. EV. OTTO in PAPINIANO Cap. XIII. §. 6. et q. p. 285. et 298.

b)

b) Ab aliis jam animadversum est, et cuius Digesta pervolventi observare licet, TRIBONIANUM in Compilatione Pandectarum certos Auctores, qui de materia tractanda specialiter scripsere, pro fundamento posuisse, eorumque Commentarios in frustra discerpisse, interpolasse, ordinemque Authoris intervertisse ac interrupisse, Contigit & hoc MARCIANO nostro, ejus opera potissimum in materia de pignoribus usus est TRIBONIANUS. Hunc ego Auctorem, quantum fieri potuit, ex fragmentis restitutum hic exhibeo, rubricis & marginalibus instructum. Notas uberiores non addidi, eo, quod illae in ipso Corpore Juris facile inveniri queant. Hoc tamen praenotandum duxi, me ad clariorem lectionem obtinendam quatuor editionibus Digestorum usum esse. Erant autem editiones. I. Corpus Juris glossatum in fol. maj. impressum Lugduni anno 1541. apud Antonium Vincentium. II. Corpus Juris Civilis in fol. quod edidit anno 1587. Francofurti Joannes Wechelius. III. Corpus Juris Civilis in 4. excusum anno 1705. Francofurti & Lipsiae sumtibus Friderici Knoebii, & Joannis Friderici Gleditschii. IV. Corpus Juris Civilis in fol. anno 1726. typis datum opera SIMONIS VAN LEUWEN Antverpiae apud Joannem Baptistam Verdussen.

c) Quenam haec fuerit formula, paucis inquirendum. Hypothecam pacto fuisse constitutam non tantum ex L. 17. §. 2. ff. de pactis, sed & ex eo patet, quod pacti praetorii species fuerit. Quamvis enim hypotheca quoque stipulatione firmari poterit, L. 4. ff. de Pignorib. ex hac ipsa tamen lege videre licet, eam necessariam haud fuisse: neque ex eo, quod certa requisita fuerit formula, hineque verba solennia adhibita, mox ad ipsam formulam stipulationis recurrendum est. Sic dotis dictio fiebat verbis quibusdam solennibus. Cuj. ad Ulp. frag. VI. 1. BARNAB. BRISSON. de formul. VI. p. 543. quin tamen stipulatio consideraretur, uti ex CAJI Institutionibus II. 9. 3. probare licet, ubi dotis dictionem & nulla praecedente interrogatione contrahi posse adfirmat. Dotis ergo dictio in eo consistebat, quod dotem

dicturus summam nominaret, sponfus eandem, Stipulatione haud interposita, acceptaret. Exemplum est apud TERENT. Andr. V. 4. c. 47. ubi Chremir. Dos, Pamphile est talenta quindecim. Reponit Pamphilus, accipio. Quae verba ideo pro solemnibus habita sunt, quia, ut observat Scholiastes, nisi dixisset, accipio, dos non erat. Tales Formulae occurrunt in L. 25. L. 44. §. 1. L. 46. §. 1. L. 57. lpr. ff. de Jur. dot. In promissione vero dotis Stipulatio interponebatur, uti docet CAJUS L. cit. & exemplum exhibet PEAUTUS Trinum, V. 2. v. 34. seqq. Si jam his praemissis considerem, hypothecae constitutionem ad formam cautionum, quarum est species, adaptatam fuisse, eique saepius pactum fiduciae accessisse. HEINECC. Antiq. L. II. T. 8. §. 10. L. III. Tit. XV. §. 32. His si fragmenta formularum hypothecarum apud GAJUM in libro singulari ad formulam hypothecariam L. 4. & 15. ff. de pignor. addam, jam facile formam quae elicere poterit. Ponamus Titium a Mevio accepisse mille solidos, Titiumque debitorem ita dixisse Mevio creditori: Fundus meus Tusculanus, qui alii nulli obligatus est, 1) propter a te mihi mutuos datos mille solidos tibi hypothecae nomine sit obligatus, 2) & hoc fundo specialiter hypothecae nomine dato coetera etiam mea bona teneantur, quae nunc habeo, & quae postea adquisiero, perinde ac si res haec specialiter fuissent obligatae. 3) Ut inter bonos bene agier oportet, ne propter te tuamque fidem frauder, 4) & ad hanc propositionem Mevius reposuerit, accipio. Habebitur formula hypothecae specialis conjuncta cum generali. Haec autem ad pignus adplicari haud posse, ex eo elucescet, quod pignus vere tradatur, sicque contractus realis oriatur, §. ult. Inst. quib. mod. re contrah. obl. L. 1. §. 6. ff. de obl. & act. L. 9. §. 2. ff. de pignor. act. L. 4. pr. & L. 23. ff. de pignor. & hypoth.

1) L. 15. §. 2. ff. de pign.

2) L. 4. ff. eod.

3) L. 15. §. 1. ff. eod.

4) CIC. de offic. III. 15, ad fam. Epist. VII. 12. SIGON. de Judic. I. 5.

ARTI-

ARTICULUS I.

Quomodo pignus & hypotheca ^{a)} differant.

Inter pignus & hypothecam tantum nominis so-
nus differt.*

* L. 5. ff.
de pignor.

ARTI-

- a) De hypothecis et pignoribus praeter alios in SCHOTTO, BUDERO, LIPENIO, JENICHIO reperiendos generatim scripsere JACOB. CARMON de diverso hypothecarum Jure. Rostochii 1733. JO. AUG. HELLFELD Diff. de hypotheca mobilium, Jen. 1743. CHR. FRID. LANGEMACK Hypotheken aus philosophischen Gründen besgetzet. Berlin 1746. BALTH. TILES, Diff. de cautela bey Verspfändung aller meiner Saab und Güther Regiom. 1725. SAM. STRYK. de constitutione et persecutione pignoris. Hal. 1708. JUST. HENING. BOEHMER. Diff. de diverso pign. et hypothecae Jure. Halae 1718. extat in ejus exercit. ad Pandect. Tom. 3. pag. 802. HENR. COCCEJ. de pignorib. et hypothecis Francof. . .

ARTICULUS II.

Praerequisita actionis pignoratitiae.

An te omnia probandum est, quod inter agentem, & debitorem convenit, ut res pignori, hypothecae sit; c) sed & si hoc probet actor, illud quoque implere debet, rem pertinere ad debitorem eo tempore, quo convenit de pignore, d) aut ad eum, cujus voluntate hypotheca data sit.*

* L. 23. ff. de probat.

ARTICULUS III.

Quis pignus dare possit.

Pupillus sine tutoris autoritate hypothecam dare non potest.* Si filiusfamilias pro alio rem peculiarem obligaverit, e) vel servus; dicendum est, ^{Quae res pignor.} eum

- b) Vid. Controvertent. et dissentient. hic COCCEJUM L. XX. Tit. I. Quaest. I. in Jur. Civil. Controv.
- c) De pignoribus et hypothecis conventionalibus scripsere JO. FRID. RHETI Disput. de Jure hypothecae conventionalis Frft. 1671. JO. GOTTFR. J. KRAUSSE Disp. de requisitis hypothecae conventionalis in bonis immobilibus constituendae CAR. FERRIET de pignore conventionali Argent. 1721. JO. NICOL. HERTII Disput. de pignore conventionali tacito Gies. extat in ejus comment. et opus. Vol. II. Tom. III. N. 16. CHRIST. LUDW. CRELLII Theses de debito ex hypotheca conventionali Viteb. 1751.
- d) Etiam b. f. possessor potest pignus constituere. COCCEJ. Lib. XX. Tit. I. Q. II.
- e) JO. WIEGER de Jure pignor. quoad filiosfamilias.

eum non teneri, licet liberam peculii sui administrationem habeant, sicut nec donare eis conceditur. Non enim usquequaque liberam habent administrationem. Facti tamen est quaestio, si quaeratur, quousque eis permittum videatur peculium administrare? * Hinc si servus rem peculiarem pignori dedit, tuendum est *pignus*, modo *ita* liberam peculii administrationem habuit, *ut alienare eas res possit*. * Eadem & de filiofamilias dicta intelligimus. *

* L. r. §. r.
ff. cod.

* L. 18. ff.
de pignor.

* L. 19. ff.
eod.

ARTICULUS IV.

Quibusnam obligationibus pignus vel hypotheca accedere possit?

Res hypothecae dari posse sciendum est pro quacunque obligatione: sive mutua pecunia detur, sive dos *f*) sive emtio vel venditio contrahatur, vel etiam locatio & conductio vel mandatum: & sive pura est obligatio, vel in diem, vel sub conditione: & sive in praesenti contractu, sive etiam praecedat. Sed & futurae obligationis nomine dari possunt: & non tantum solvendae omnis pecuniae causa, verum etiam de parte ejus, & vel pro civili obligatione, *g*) vel honoraria, vel tantum naturali. Sed in condi-

B

tio-

- f*) FERD. CHRISTOPH. HARPRECHT Diff de pign in pactis dotalib. constituto. Tubing. 1696. extat in ejus Dissert. Vol I. n. 35.
- g*) Quod debito mere civili pignus accedere haud possit, defendit COCCIJUS in Jure Civil. controv. L. XIII, Tit. VII, Q. II.

tionali obligatione non alias obligantur, nisi conditionali extiterit. *

* L. 5. ff.
de pignor.

Dare autem quis hypothecam potest, siue pro sua obligatione, siue pro aliena. b) * Si sub conditione debiti nomine obligata sit hypotheca, dicendum est, ante conditionem non recte agi, cum nihil interim debeatur: Sed si sub conditione debiti conditio evenerit, rursus agere poterit. Sed si praesens sit debitum, hypotheca vero sub conditione, & agitur ante conditionem hypothecaria, verum quidem est, pecuniam solutam non esse; sed auferri hypothecam iniquum est; ideoque arbitrio Iudicis Cautiones interponendae sunt; *Si conditio extiterit, nec pecunia solvatur, restitui hypothecam, si in rerum natura sit.* *

* L. 5. §.
2. ff. cod.

Propter usuras quoque, si obligata sit hypotheca, usurae solvi debent. Idem & in poena dicimus. *

* L. 13. §.
5. ff. de pignorib.

POMONIUS Libro XIII. variarum lectionum scribit, non solum pro pensionibus, sed & si habitationem deteriorem fecerit, culpa sua inquilinus (quo nomine ex locato cum eo erit actio) inuenta & illata pignori erunt obligata. i) *

* L. 13. §.
6. ff. cod.

POM-

* L. 2. ff.
in quib.
caus. pign.
vel hypo-
thec. tac.
courr.

b) MICH. HENR. GRIBNER Disput. de praedjudic. tertii ex hypotheca rei immobilis extrajudiciali Lipsi, 1703.

i) GUIL. HIERON. BRUCKNER de tacito pignore locatoris in rebus conductoris illatis, Jen. 1704. ANDR. FLOR. RIVINI Progr. de hypo-

POMPONIUS Libro tertio decimo variarum lectio-
num etiam scribit: Si gratuitam habitationem con-
ductor mihi praestiterit, inuenta a me domino insu-
lae pignori non esse. *k* *

* L. 5. ff.
eod.

ARTICULUS V.

An inmissio in possessionem pignus operetur?

Eum, qui in possessionem missus est, ejus, qui rei-
publicae causa abfuerit, si adparuerit, eum do-
lo malo reipublicae causa abesse: Jure in possessio-
ne esse placet, donec solidum solvatur. Eum autem,
qui rerum ejus, qui sine dolo malo Reipublicae cau-
sa abfuit, in possessionem missus sit, pignus non con-
trahere; & ideo discedere oportere de posses-
sione. *

B 2

AR-

* L. 37. ff.
de reb. au-
ctor. Jud.
possid. sine
L. 19. ff.
de privil.
cred.

hypotheca tacita locatori praedii urbani in illatis, et rustici in
fructibus Jure Civili competente Lips. 1731. FRANC. JAC. VOIR-
HAYE Diff. de tacito pignore locarioribus competente. Argent. 1737.
JAC. CLAUD. NIC. GOLBERG. Diff. de invectorum et in praedium
rusticum illatorum hypotheca tacita. Argent. 1749. Etiam res
minorum, quae in aedes invehuntur, vel inferuntur, locatori
tacite sunt oppignoratae WALCH Contro. Si Conductor subloca-
tionem iniit, ea, quae a subconductore in aedes sunt illata, atque
inventa, tacite primo locatori haud sunt oppignorata. Idem.

A) Sic et locatori praedii rustici in illata et inuenta conductoris taci-
ta hypotheca haud competit. Idem

— —

ARTICULUS VI.

De effectu pignoris antichretici.

Si *antichreticus*, id est, mutuus pignoris usus pro credito facta sit, & in fundum, aut in aedes aliquis inducatur, eo usque retinet possessionem pignoris loco, donec illi pecunia solvatur: Cum in usuras fructus percipiat, aut locando, aut ipse percipiendo, habitandoque. Itaque si amiserit possessionem, solet in factum actione uti. *l*)*

*L. VI. §.
1. ff. de pignor.

ARTICULUS VII.

Quaenam res pignori dari possint. m)

Si is, qui bona reipublicae Jure administrat, mutuum

- l*) Hic tamen pignoris antichretici effectus eo usque procedit, ut fructus percipiendi non excedant usurarum ordinariorum quantitatem. COCCEJ. L. XIII. Tit. VII. Q. V.
- m*) De rebus tum generali, tum speciali hypothecae seu pignori dandis scripsere E. WORDENHOFF Diss. de concurs. et collisione utriusque hypothecae cum generalis, tum specialis Traj ad Rhen. 1751. et in OELRICHI Thef. nov. Dissert. Jurid. Belgic. Vol. I. Tom. II. pag. 691. CHRIST. HENR. FREUNINGII Disput. an res incorporales comprehendantur sub hypotheca generali, in qua mobilium et immobilium tantum mentio facta. Lips. 1773. Joh. Ulr. Freyberg v. Kramer. Ob nicht diejenigen Creditores, welchen eine General-Hypothec zustehet, vermittels der Actionis hypothecariae, das dem Creditori Chyrographario gezahlte Geld, oder die ihm in solutum gegebene Sachen wieder abfore

tuam pecuniam pro ea accipiat, potest rem ejus ob-
ligare. n) *

* L. II. ff.
de pign.

Ususfructus an possit pignori, hypothecaeve da-
ri, quaesitum est: o) & scribit PAPINIANUS Libro un-
de-

B 3

forderen können? in ejus *Weglar. Nebenst.* P. 62. p. 43. Ob
ein Creditor, der sich keiner General-Hypothec bedienen will,
seiner Special-Hypothec verlustiget werden könne. Idem ibi-
dem P. 93. pag. 140. JOANN. NICOL. HERTIUS *Diff. de differenti-*
is pignoris generalis et specialis Gies. extat in ejus comment. et
opusc. Volum. II. Tom. III. WALCHIUS asserit, eum, qui so-
lum sua bona mobilia et immobilia oppignorat, creditori suo ex
Jure civili hypothecam generalem haud constitnere.

n) JO. CHRIST. BEGMANN, *Pignora Rerumpublicarum Francof. 1685.*
extat in collect. *Disput. ejus Vol. novo n. 2.* JO. ANDR. BODEN
Diff. de quibusdam secretis Imperii pignoribus. Viteb. 1739. JO.
CHRIST. BUDAËI *Abhandlung von heiligen Pfändern und An-*
terthümer des Römischen Reichs Francof. 1761.

o) Cum feudum sit species ususfructus, hinc juvat hic memorare, qui
de hypotheca feudali tractarunt. GEORG. HEBERER *Disp. de hy-*
pothec. feud. Viteb. 1717. GEORG. ADOLPH. SCHUBERTH *Disp.*
de consensu temporario Domini directi in hypothecam feudi. Lips.
1717. Ejusd. *de consensu agnatorum et simultanee investitorum*
temporario in hypothecam feudi ibid. 1718. JUST. HENING-BOEH-
MER, *Disp. de hypotheca feudali expressa Hal. 1718. ext. in exer-*
cit. ad Pand. Tom. III. pag. 880. JOANN. GODFR. BAUER *de hy-*
potheca feudali absque consensu agnatorum et simultanee investi-
torum subsistente. Lips. 1721. Ejusd. *progr. an, et quatenus hy-*
potheca feudalis confusione extincta reviviscat? ibidem 1752.

GE.

decimo Responsorum, siue dominus proprietatis con-
 venerit, siue ille, qui solum usumfructum habet,
 tuendum creditorem, & si velit cum creditore pro-
 prietarius agere, non esse ei Jus uti frui invito se,
 tali exceptione eum Praetor tuebitur, si non inde
 creditorem, & eum, ad quem ususfructus pertinet,
 convenerit, ut ususfructus pignori sit. Nam eum
 & emtorem ususfructus tuetur Praetor, cur non &
 creditorem tuebitur? eadem ratione & debitori ob-
 jicietur exceptio.*

* L. II. §.
 2. ff. cod.

Jura praediorum urbanorum pignori dari non
 possunt, igitur nec conveniri potest, ut hypothe-
 cae sint.*

* L. II. §.
 3. ff. cod.

Grege pignori obligato quae postea nascuntur,
 tenentur; sed & si prioribus capitibus decedentibus
 totus grex fuerit renovatus, pignori tenebitur.*

* L. 13. ff.
 cod.

Statu liber quoque dari hypothecae poterit, li-
 cet conditione existente evanescat pignus.*

* L. 13. §.
 1. ff. cod.

Si quis obligatum servum hac lege emerit, ut
 manumittat, competit libertas ex Constitutione Divi
 MARCI, licet bona omnia quis obligaverit, quae ha-
 bet, habiturusve esset.*

* L. 6. ff.
 qui sin.
 manumiss.

Tantundem dicendum est, & si lege hac eme-
 rit, ne prostituatur, & prostituert.*

* L. 6. §.
 1. ff. cod.

Et

GEORG. LUDOV. BOEHM. progr. de cessione hypothecae feudalis
 absque consensu Domino valida. Goetting. 1758. et in ejus ob-
 servation, feudal. n. 13.

Et si in superficariis legitime consistere creditor potest adversus quemlibet possessorem: Sive tantum pactum conventum de hypotheca intervenerit, sive etiam possessio tradita deinde amissa fuerit. * Sane Divi SEVERUS & ANTONINUS rescripserunt, ut sine deminutione mercedis soli obligaretur praedium superficarium aut vectigale. *

* L. 13. §.
3. ff. de
pignor.

Aliena res utiliter potest obligari sub conditione, si debitoris facta fuerit. * Si nesciente domino res ejus hypothecae data sit, deinde postea dominus ratum habuerit, dicendum est, hoc ipsum, quod ratum habet, voluisse eum retrocurrere ratihabitionem ad illud tempus, quo convenit: voluntas autem fere eorum demum servabitur, qui & pignori dare possunt. *

* L. 17. ff.
de pigno-
rar. act.
juncta L.
16. §. 1.
ff. eod.
* L. 16. §.
2. ff. de
pignor.

Si quis fidejubeat, cum res illius, pro quo fidejussit, pignori data sit, bellissime intelligitur, hoc ipso, quod fidejubeat, quodammodo mandare, res suas obligatas esse: Sanè si postea sunt ejus res hypothecae datae, non erunt obligatae. *

* L. 16. §.
1. ff. eod.

Eam rem, quam quis emere non potest, quia commercium ejus non est, Jure pignoris accipere non potest, ut Divus PIUS CLAUDIO SATURNINO rescripsit. Quid ergo, si praedium quis litigiosum pignori acceperit an exceptione sit summovendus? Et OCTAVENUS putabat, etiam in pignoribus locum habere exceptionem. Quod ita ait SCAEVOLA libro

* L. 5. §. 2.
ff. in quib.
caus. pign.
vel hypoth.
rac. contr.

ter-

tertio variarum quaestionum, procedere, ut & in rebus mobilibus exceptio locum habeat.*

*L. 1. §. 2.
ff. quae res
pignor.

ARTICULUS VIII.

De pignore alterato.

Si fundus hypothecae datus sit, deinde major factus est, totus obligabitur.*

*L. 16. ff.
de pigno.
rib.

Si res hypothecae data postea mutata fuerit, aequè hypothecaria actio competit, veluti de domo data & horreo facta: item si de loco convenit, & domus facta sit; item si de loco dato deinde vineis in eo positis.*

*L. 16. §.
2. ff. cod.

ARTICULUS IX.

De re pluribus pignori data.

Si duo pariter de hypotheca paciscantur, in quantum quisque obligatam habeat hypothecam, utrum pro quantitate debiti, an pro partibus dimidiis, quaeritur? Et magis est, ut pro quantitate debiti pignus habeant obligatum. Sed uterque si cum possessore agat, quemadmodum? utrum de parte debiti quisque? an de toto? quasi utrique in solidum res obligata sit? quod erit dicendum, si eodem die utrique pignus datum est separatim; sed si simul illi & illi, si hoc actum est, uterque recte in solidum aget; si minus, aget unusquisque pro parte.*

*L. 16. §.
8. ff. de
pignorib.

Credi-

Creditor, qui prior hypothecam accepit, sive possideat eam, & alius vindicet hypothecaria actione, exceptio priori utilis est; si non mihi ante pignoris hypothecae nomine sit res obligata, sive ab alio possidente, prior creditor vindicet hypothecaria actione, p) & ille excipiat; si non convenit, ut sibi res sit obligata, hic in modum supra relatam replicabit. Sed si cum alio possessore creditor secundus agat, recte ager, & adjudicari ei poterit hypotheca, ut tamen prior cum eo agendo ei rem auferat. q) *

* L. 12. ff. qui prior res in pignor.

C

Si

p) Confer. COCCEJ. l. c. Lib. XX. Tit. IV. Quaest. 1. 2. 5. et 7. nec non Tit. VI. Quaest. 8.

q) De hypothecaria actione tractarunt MATTH. INDEN Disp. de action. hypoth. Alt. 1590. HENR. BALTH. ROTH. Casus de hypoth. act. Jen. 1684. GEORG. AUG. MALCOMESIUS de act. hypoth. Gies. 1639. PETR. BUCHER Disp. de act. hypothecaria Traj. ad Rhen. 1698. JO. FLOR. RIVIN. Disp. de libello in action. hypoth. formando. Lips. 1709. FRANC. JOS. WEIDMANN de praescriptione actionis hypoth. Francof. 1713. RUD. HENR. ZIEGLER de action. hypothec. contra tertium instituenda, Erford. 1731. JOANN. WOLF. TRIERI Progr. de formula actionis hypothecariae. Francof. 1738. EVERH. PAN. Disp. de action. hypoth. Ultraj. 1739. CHRIST. LUD. CRELL de actione adversus Magistratum hypothecam in rebus aliis jam obligatis constituentem creditori competente Viteb. 1748. AUG. A LEYSER de actione hypothecaria, extar in ejus Meditat. Pand. spec. 224. HERM. BECKER Progr. de action. hypothecaria Legataris ex L. 1. C. Comm. de legat. contr. Coheredes competente non ipso Jure divisa Gryph. 1768. SIM. HENR. MÜ-

SAEUS

Si quoniam non restituebat rem pignoratam possessor, condemnatus ex praefatis modis, litis aestimationem exsolverit, an perinde secundo creditori teneatur, ac si soluta sit pecunia, priori creditori, quaeritur? & recte puto hoc admittendum esse.*

* L. 12. §.
1. ff. cod.

Si primus, qui sine hypotheca credidit, post secundum, qui utrumque fecit, ipse hypothecam accepit, sine dubio posterior in hypotheca est. Unde si in diem de hypotheca convenit, dubium non est, quin potior sit, licet ante diem cum alio creditore pure de eadem re convenerit. v)*

* L. 12. §.
2. ff. cod.

Si idem bis, id est ante secundum & post eum crediderit, in priore pecunia potior est secundo, in posteriore tertius est. s)*

* L. 12. §.
3. ff. cod.

Si tecum de hypotheca paciscatur debitor, deinde idem cum alio tua voluntate, secundus potior erit; pecunia autem soluta secundo, an rursus teneatur

SAEUS de libello alternativo in hypothecar. action. admittenda. Kilon. 1701. quaestionem; an nomine oppignorato detur creditori actio hypothecaria, discutit WALCH. Jur. Civ. contro.

- v) Si in una, eademque re pluribus diversis temporibus pignus est constitutum, ille praefertur, qui unico momento est prior WALCH. ibidem. Si concurrunt hypothecae publicae tacitae ac privatae, praeferuntur his tacitae, haeque una cum publicis loco secundum illorum aetatem promiscue, WALCH. loc. cit.
- s) HERM. MEYERER de pignoribus, hypothecis, & praefertentiis creditorum, Francof. 1697. & 1611.

tur tibi, recte quaeritur? erit autem facti quaestio agitanda, quid inter eos actum sit: utrum ut discendatur ab hypotheca in totum, cum prior concessit creditor, alii obligari hypothecam, an ut ordo ferretur, & prior creditor secundo loco constituatur? * *L. 12. §. 4. ff. eod.*

PAPINIANUS libro undecimo responsionum scribit, si prior creditor postea novatione facta eadem pignora cum aliis accepit, in suum locum eum succedere. Sed si secundus non offerat pecuniam, posse priorem vendere, ut primam tantum pecuniam expensam ferat, non etiam, quam postea credidit, & quod superfluum ex anteriore accepit, hoc secundo restituat. *t)* *

Sciendum est, secundo creditori rem teneri etiam invito debitore tam in suum debitum, quam in primi creditoris, & in usuras suas, quas primo creditori solvit, usuras non consequetur: non enim negotium alterius gessit, sed magis suum. Et ita PAPINIANUS Libro tertio Responsorum scripsit: Et verum est. *

* *L. 13. §. 5. ff. eod.*
NB. in Corpore Jur. glos. Jaro inci. pte hic L. L. 13. ff. qui pot. in pign.

Si simpliciter convenisset secundus creditor de hypotheca, ab omni possessore eam auferre poterit praeter priorem creditorem, & qui ab eo venit. * *L. 12. §. 6. D. eod.* & respective *L. 13.* * *L. 12. §. 7. ff. eod.*

C 2

A

- 1) Si creditor hypothecarius in novam oppignorationem consensit, per id Jus reale haud perdit, sed solum locum, quem tenuit, novo relinquit creditori. WALCH. I. cit.

A Titio mutuatus pactus es cum illo, ut ei praedium suum pignori hypothecaeve esset: deinde mutuatus es pecuniam a Mevio, & cum eo pactus, ut, si Titio desierit praedium teneri, ei teneatur: tertius deinde aliquis dat mutuam pecuniam tibi, ut Titio solveres, & paciscitur tecum, ut idem praedium sibi pignori, hypothecaeve sit, & locum ejus subeat: Num hic Mevius tertio potior est, qui pactus est, ut Titio soluta pecunia impleatur conditio, & tertius de sua negligentia queri debeat? Sed tamen & hic tertius creditor secundo praefertendus est. *

* L. 13. §.
8. ff. cod.

Si Titius creditor pignora sua distrahi permittat, ad hoc, ut priori pecunia soluta in aliud pignus priori succedat, successurum eum, PAPIANUS Libro decimo Responsorum scripsit: & omnino secundus creditor nihil aliud Juris habeat, nisi ut solvat priori, & loco ejus succedat. u) *

* L. 12. §.
9. ff. cod.

Si priori hypotheca obligata sit, nihil vero de venditione convenerit, posterior vero de hypotheca vendenda convenerit; verius est, priorem potiore esse: nam & in pignore placet, si prior convenerit de pignore, licet posteriori res tradatur, adhuc potiore esse priorem. *

* L. 12. §.
10. ff. cod.

AR-

*) CHRIST. PHIL. RICHTER de Hyperocha seu de eo, quod amplius est in pignore. Jen. 1668.

ARTICULUS X.

De Successione Creditorum in locum priorum.

Cum secundus creditor oblata priori pecunia in locum ejus successerit, ^{x)} venditionem ob pecuniam solutam & creditam recte facit. *

* L. 5. ff. de distr. pignor.

Si secundus creditor, vel fidejussor soluta pecunia pignora susceperint, recte eis offertur, quamvis emtionis titulo ea tenuerint. *

* L. 5. §. 1. ff. eod.

ARTICULUS XI.

De pignore a creditore pignori dato.

Cum pignori rem pignoratam accipi posse placuerit, quatenus utraque pecunia debetur, pignus secundo creditori tenetur, & tam exceptio, quam actio utilis ei danda est. Quodsi Dominus solverit pecuniam, pignus quoque perimitur. Sed potest dubitari, nunquid creditori nummorum solutorum nomine utilis actio danda sit, an non: quid enim si resoluta fuerit? & verum est, quod POMONIUS libro septimo ad Edictum scribit: siquidem pecuniam debet is, cujus nomen pignori datum est, exacta ea creditorem se compensaturum: Si vero corpus is debuerit, & solverit, pignoris loco futurum apud secundum creditorem. *

* L. 13. §. 2. ff. de pign.

C 3

AR-

* THOM. SIEGFR. RING de Jure offerendi posterioribus hypothecariis contra priores competente Francof. 1700.

— —

ARTICULUS XII.

De variis pactis hypothecae adjectis. y)

Potest ita fieri pignoris datio hypothecaeve, ut si intra certum tempus soluta non sit pecunia, jure emtoris possideat rem, justo pretio tunc aestimandam; hoc enim casu videtur quodammodo conditionalis esse venditio, & ita Divi SEVERUS & ANTONINUS rescripserunt.*

*L. 16. §. 9. ff. eod.

Item illud, inquit POMPONIUS, voluntate Domini induci pignus ita posse, ut in partem debiti sit obligatum.*

*L. 5. §. 1. ff. in quib. caus. pign.

Quaeritur, si pactum sit a creditore, ne liceat debitori hypothecam vendere, vel pignus, quid Juris sit? & an pactio talis sit nulla, quasi contra Jus sit posita, ideoque Jure venire possit. Et certum est, nullam esse venditionem, ut pactio stetur.*

*L. 7. §. 2. ff. de distr. pign.

Re pignoris nomine data, & possessione tradita, deinde a creditore conducta; convenit, ut is, qui hypothecam dedisset, pro colono in agro, in aedibus autem pro inquilino sit, & per eos creditor possidere videtur.*

*L. 37. ff. de acquir. vel omitt. poss.

ARTI-

y) JO. PAUL. TRAMMER. de effectu hypothecae post resolutum dominium constituentis. Lipf. 1741. H. E. de LAFFERT de hypotheca per resolutionem additionis in diem sub conditione resolutiva non sublata. Goett. 1749.

— — — — —
ARTICULUS XIII.

De pignore a creditore vendito.

Si creditor pignus vel hypothecam vendiderit hoc pacto, ut liceat sibi reddere pecuniam, & pignus recuperare: an si paratus sit debitor reddere pecuniam, consequi id possit? Et JULIANUS libro undecimo Digestorum scribit, recte quidem distractum esse pignus; coeterum agi posse cum creditore, ut, si quas actiones habeat, eas cedat debitori. Quod autem JULIANUS scribit in pignore, idem & circa hypothecam est.*

* L. 7. ff.
de distr.
pign.

Illud inspiciendum est, an liceat debitori, si hypotheca venierit, soluta pecunia eam recuperare. Et siquidem ita venierit, ut si intra certum tempus a debitore pecunia soluta fuerit, emptio refundatur, intra illud tempus pecunia soluta recipiet hypothecam; si vero tempus praeterierit, aut si non eo pacto res venierit, non poterit rescindi venditio, nisi debitor sit minor annis viginti quinque, aut pupillus, aut reipublicae causa absens, vel in aliqua earum causarum, ex quibus Edicto succurritur. z)*

* L. 7. §. 1.
ff. cod.

ARTI-

s) Conf. Emblem. Trib. aq. LUDw. p. m. 46.

— —

ARTICULUS XIV.

De debitore pignus repetente.

Si pecuniam debitor solverit, potest pignoratitia actione uti ad recuperandam ^{ἀντιρροσίων} nam cum pignus sit, hoc verbo poterit uti.*

* L. 33. ff.
de pignor.
act.

ARTICULUS XV.

De vindicatione pignoris.

In vindicatione pignoris quaeritur, an rem, de qua actum est, possideat is, cum quo actum est? nam si non possideat, nec dolo fecerit, quo minus possideat, absolvi debet. Si vero possideat, & aut pecuniam solvat, aut rem restituat, aequè absolvendus est; si vero neutrum horum faciat, condemnatio sequetur. Sed si velit rem restituere, nec possit, forte quia res abest, & longe est, vel ut in provinciis, solet cautionibus res explicari; nam si caveat se restitutum, absolvitur. Si vero dolo quidem desit possidere, summa autem ope nifus, non possit rem ipsam restituere: Tanti condemnabitur, quanti actor in litem juraverit; sicut in coeteris in rem actionibus. Nam si tanti condemnatus esset, quantum deberetur, quid prodesset in rem actio, cum & in personam agendo idem consequeretur.*

* L. 16. §.
3. ff. de
pign.

Interdum etiam de fructibus arbitrari debet Judex, ut ex quo lis inchoata sit, ex eo tempore etiam de

de fructibus condemnet; quid enim si minoris sit praedium, quam deberur? nam de antecedentibus fructibus nihil potest pronunciare, nisi res extent, & res non sufficit.*

* L. 16. §.
4. ff. eod.

ARTICULUS XVI.

De adjudicatione hypothecae, & illius effectu.

Creditor hypothecam sibi per sententiam adjudicaram quemadmodum habiturus sit, quaeratur? nam dominium ejus vindicare non potest. Sed hypothecaria agere potest: & si exceptio objiciatur a possessore rei judicatae, replicet, si non secundum eum judicatum est.*

* L. 16. §.
5. ff. de
pignor.

Si plaris condemnatus sit debitor non restituendo pignus, quam computatio sortis, & usurarum faciebat, an si tantum solverit, quantum debebat, exoneretur hypotheca? quod ego quidem, quantum ad subtilitatem legis aut auctoritatem sententiae, non probo. Semel enim causa transire videtur ad condemnationem, & inde pecunia deberi. Sed humanius est, non amplius eum, quam quod revera debebat dando hypothecam liberare.*

* L. 16. §.
5. ff. eod.

ARTICULUS XVII.

Quomodo hypotheca extinguatur?

Etiam si creditor judicatum debitorem fecerit, hypotheca manet obligata, quia suas condiciones ha-

D

ha-

habet hypothecaria actio; id est, si soluta est pecunia, aut satisfactum est, quibus cessantibus tenet. Et si cum defensore in personam egero, licet is mihi satis dederit, & damnatus sit, aequè hypotheca manet obligata. Multo magis ergo si in personam actum sit, sive cum reo, sive cum fidejussore, sive cum utrisque pro parte, licet damnati sunt, hypotheca manet obligata. Nec enim per hoc videtur satisfactum creditori, quod habet iudicati actionem.*

* L. 13. §.
4. ff. de pi-
guorib.

Solvitur hypotheca, & si ab ea discedatur, aut paciscatur creditor, ne pecuniam perat: nisi, si quis dicat, pactum interpositum esse, ut a persona non petatur: & quidem si hoc actum sit, cum forte alius hypothecam possideat? sed cum pactum conventum exceptionem perpetuam pariat, eadem & in hoc casu possunt dici, ut & ab hypotheca discedatur.*

* L. 5. ff.
quib. mod.
pign. vel
hypothec.
solu.

Si paciscatur creditor, ne intra annum pecuniam perat, intelligitur de hypotheca quoque idem pactus esse.*

* L. 5. §.
1. ff. eod.

Si convenerit, ut pro hypotheca fidejussor daretur, & datus sit, satisfactum esse videbitur, ut hypotheca liberetur. Aliud est, si Jus obligationis vendiderit, creditor, & pecuniam acceperit: tunc enim manent omnes obligationes integrae, quia pretii loco id accipitur, non solutionis nomine.*

* L. 5. §.
2. ff. eod.

Satisfactum esse creditori intelligitur, & si Jus-
ju-

jurandum delatum datum est, hypothecae rem non esse obligatam. *

*L. 5. §. 3. ff. eod.

Sicut re corporali extincta, ita & usufructu extincto pignus hypothecae perit. *

*L. 8. ff. eod.

Creditor, ne res pignori, hypothecae sit, pacisci potest, & ideo, si haeredi pactus fuerit, ei quoque proderit pactum, cui is restituit haereditatem ex SCto Trebelliano. *

*L. 8. §. 1. ff. eod.

Si Procurator debitoris in rem suam pactus sit, non puto dubitari debere, quin pactum noceat creditori. Itemque & si a parte creditoris Procurator in rem suam extiterit, paciscendo inutilem sibi faciet hypothecariam actionem, in tantum, ut putem recte dici, & dominis litis hoc casu nocere hanc exceptionem. *

*L. 8. §. 2. ff. eod.

Si convenerit, ne pars dimidia pro indiviso pignori sit, quaecunque fundi ejus pars a quolibet possessore petatur, dimidia non recte petetur. *

*L. 8. §. 3. ff. eod.

Si plures rem communem dederint pro indiviso, & cum uno creditor paciscatur, ne hypotheca sit, deinde ab eo perat: Etiam si is, cum quo pactus est, solidum fundum possideat pro indiviso, quia de parte convenisset, non repellat eum a toto. *

*L. 8. §. 4. ff. eod.

An pacisci possint filiusfamilias & servus, ne res pignori sit, quam peculiariter hypothecae acciperint, & si habeant liberam peculii administrationem,

videamus, an, quemadmodum donare non possunt, ira nec pacisci, ne pignori sit, possint? sed dicendum est, ut concedere possint: scilicet si pretium pro pactione accipiant, quasi vendant. *

*L. 8. §. 5.
ff. cod.

Si voluntate creditoris fundus alienatus est, invereconde applicari sibi eum creditor desiderat. Si tamen effectus sit securus venditionis. Nam si con-
venerit, non est satis ad repellendum creditorem, quod voluerit venire. *

*L. 8. §. 6.
ff. cod.

Supervacaneum est quaerere, agrum specialiter hypothecae datum permissu creditoris venisse, si ipse debitor rem possideat: nisi quod potest fieri, ut debitor permissu creditoris vendiderit, deinde postea bona fide redemerit ab eodem, vel ab alio, ad quem per successionem ea res pertinere coepisset; aut si ipse debitor emtori haeres extiterit. Veruntamen cum pecunia soluta non sit, doli mali suspicio inerat trans-
lata ad praefens tempus, ut possit creditor replicatio-
nem doli mali objicere. *

*L. 8. §. 7.
ff. cod.

Illud videamus, si Titius debitor voluntate creditoris sui vendiderit Mevio, vel ei, a quo Mevius emerat, & postea Mevius Titio haeres extiterit, & creditor ab eo petat, quid Juris sit? Sed iniquum est, auferri ei rem a creditore, qui non successionis Jure, sed alio modo rem nactus est. Potest tamen dici, cum Titii dolus in re versetur, ne creditor a possessore pecuniam recipiat, iniquissimum esse, lu-
dificari eum. *

*L. 8. §. 8.
ff. cod.

Quodsi

Quodsi is fundus a Mevio obligatus possideatur, cui nondum satisfactum erit, tunc rursus aequum erit, excipi, si non voluntate creditoris veniit; licet enim dolus malus debitoris interveniat, qui non solvit, tamen secundus creditor, qui pignori accepit, prior est.*

* L. 8. §. 9.
ff. cod.

Tunius tamen est, si debitor a creditore petat, ut ei permittat pignus vendere, quo magis satisfaciatur, antea cautionem accipere ab eo, qui rem emturus erit, ut pretium rei venditae usque ad summam debiti creditori solvatur.*

* L. 8. §.
10. ff. cod.

Venditionis autem appellationem generaliter accipere debemus, ut & si legare permittit, valeat, quod concessit, quod ita intelligemus, ut & si legatum repudiatum fuerit, convalescat pignus.*

* L. 8. §.
11. ff. cod.

Si debitor vendiderit rem, nec tradiderit, an repellatur creditor, cum adhuc res in bonis sit debitoris, an vero, cum teneatur ex emto, pignus extinguatur? Quod & magis est. Sed quid, si pretium venditor consecutus non sit, nec paratus sit emtor dare? Tantundem potest dici.*

* L. 8. §.
12. ff. cod.

Sed si permiserit creditor vendere, debitor vero donaverit, an exceptione illum creditor summoveat? An facti sit magis quaestio? Et nunquid ideo venire velint, ut pretio accepto ipsi quoque res expediat? Quo casu non nocebit consensus. Quod si in dotem dederit, vendidisse in hoc quidem casu re-

Et videtur propter onera matrimonii. In contrarium, si concefferit donare, & vendiderit debitor, repelletur creditor: nisi quis dicat ideo conceffiffe donari, quod amicus erat creditoris, cui donabatur.*

* L. 8. §.
13. ff. cod.

Quodsi concefferit decem vendere, ille quinque vendiderit, dicendum est, non esse repellendum creditorem. In contrarium non erit quaerendum, quin recte vendiderit, quam conceffit creditor.*

* L. 2. §.
14. ff. cod.

Non videtur autem conceffiffe creditor, si sci-ente eo debitor rem vendiderit, cum ideo passus est venire, quod sciebat, ubique pignus sibi durare; sed si subscripserit forte in tabulis emtionis, conceffiffe videtur: nisi manifeste appareat, deceptum esse. Quod observari oportet, etsi sine scriptis consenserit.*

* L. 8. §.
15. ff. cod.

Si debitori concessum sit, & haeres ejus vendiderit, potest facti quaestio esse, quid intellexerit creditor? Sed recte venisse dicendum est; haec enim subtilitates a Judicibus non admittuntur.*

* L. 8. §.
16. ff. cod.

Si debitor forte concessa venditione rem desierit possidere, & novus possessor vendiderit: an durer pignus, quasi personae permiserit creditor? quod magis est. Nam etsi novo possessori, non debitori, a quo hypothecam accepit, conceffit creditor vendere, dicendum est, nocere ei exceptionem.*

* L. 8. §.
17. ff. cod.

Si

Si intra annum, aut biennium concefferit, creditor vendere, post hoc tempus vendendo non aufert pignus creditori.*

* L. 8. §.
18. ff. eod.

Si creditor hypothecaria usus a possessore aestimationem litis consecutus fuerit, & a debitore petat debitum, puto, doli mali exceptionem ei obtaturam.*

* L. 8. §.
19. ff. eod.

Solutam pecuniam intelligimus utrique naturaliter, si numerata sit creditori. Sed & si iussu ejus alii solvatur, vel creditori ejus, vel futuro debitori, vel etiam ei, cui donaturus erat, absolvi debet. Ratam quoque solutionem si creditor habuerit, idem erit. Tutori quoque, si soluta sit pecunia, vel curator, vel procuratori, vel cuilibet successor, vel servo actori, proficiet ei solutio. Quod si accepto latum sit, id, propter quod stipulationis nomine hypotheca erat obligata, vel sine stipulatione accepta sit; solutionis quidem verbum non proficiet, sed satisfactionis sufficiet.*

* L. 49. ff.
de solut.

EPILOGUS.

Doctorum genio si labor iste arrideat, mibi que Superi otia & vires facessant, plura ejusmodi Specimina sum exhibiturus.

E

X2338862

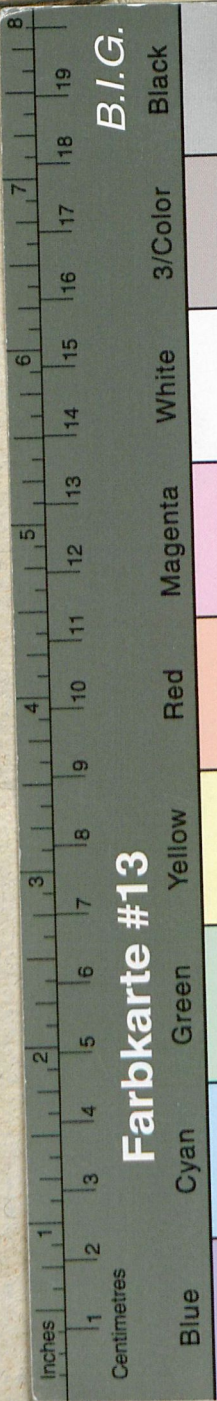
VD18

ULB Halle
007 771 789

3

1781, 7.

PECIMEN
 ISPRUDENTIAE
 TEJUSTINIANEAE
 SISTENS
 II MARCIANI
 URISCONSULTI
 RUM SINGULAREM
 YPOTHECARIAM
 FORMULAM.

QUOD
 O. M. FAVENTE
 LYTO SENATU JURIDICO ANNUENTE
 PRAESIDE
 CLARISSIMO ATQUE CONSULTISSIMO DOMINO
 CHRISTOPHORO WIESEN,
 CELSISS. S. R. I. PRINCIPIS EPISCOPI BAMBERG. ET WIRCEB.
 DUCIS CET. CET. CONSILIARIO AULICO, INSTITUTIONUM
 LIUM ET JURIS FEUDALIS NEC NON CR. MINALIS
 PROFESSORE PUBLICO ET ORDINARIO
 SERTATIONIS LOCO
 EDIDIT
 ROSIS EXAMINIBUS TENTATUS ET APPROBATUS
 IUS PHILIPPUS SIXTUS,
 RGENSIS AA. LL. ET PHILOSOPHIAE DOCTOR,
 COMPILATOR ET RESPONDENS
 II IN UTROQUE JURE HONORES EI
 CONFERRENTUR
 EBURGI IN AUDITORIO JURIDICO
 XX. JULII ANNI MDCCLXXXI.
 oris aute & post meridiem consuetis.

ancisci Ernesti Nitribitt, Universitatis Typographi.

